

19 Μαΐου 1919

Ημέρα μνήμης και τιμής στους Έλληνες του Πόντου.

Στους Πόντιους που ξεριζώθηκαν από τις πατρογονικές εστίες χιλιάδων χρόνων κατοίκησης στα παράλια του Εύξεινου Πόντου, αλλά και σε άλλες περιοχές της Τουρκίας.

Κάθε χρόνο τέτοια μέρα γίνονται σ' όλη την Ελλάδα εκδηλώσεις για να θυμούνται οι παλιότερες γενιές και να μαθαίνουν οι νεότερες τα γεγονότα εκείνης της περιόδου.

Με αφορμή λοιπόν τη μέρα αυτή, στο μάθημα της Ιστορίας στην Στ' τάξη, κάναμε μια προσπάθεια να ξετυλίξουμε το κουβάρι των ιστορικών γεγονότων που προηγήθηκαν και ακολούθησαν τη Γενοκτονία των Ποντίων, καθώς και αφηγήσεων και αναμνήσεων των ανθρώπων που έζησαν τα γεγονότα αυτά.

Αφηγήσεις που πέρασαν από γενιά σε γενιά, από παππούδες και γιαγιάδες στα εγγόνια τους και που αυτά με τη σειρά τους μεταφέραν τα ακούσματα σε νεότερες γενιές. Τι να πει κανείς και τι να πρωτοθαυμάσει σ' αυτούς τους ανθρώπου! Άνθρωποι νοικοκυραίοι, μορφωμένοι, ευκατάστατοι και προκομμένοι που αναγκάστηκαν να εγκαταλείψουν τα σπίτια, τις περιουσίες τους, τους δικούς τους ανθρώπους, την πατρίδα τους.

Άνθρωποι κυνηγημένοι που τους ανάγκασαν να ξεριζωθούν για να ακολουθήσουν τις "Λευκές Πορείες" τις πορείες χωρίς προορισμό και τέλος, τις πορείες που τελικό σκοπό είχαν την εξόντωση και προορισμό το θάνατο αυτών των ανθρώπων.

Άντρες, γυναίκες και παιδιά, όλων των ηλικιακών, μέσα στο καταχείμωνο ή στον καύσωνα, χωρίς τροφή, νερό, ρούχα και στέγη να ξαποστάσουν, προχωρούσαν άσκοπα νύχτα και μέρα.

Συνοδεία τους, είχαν πάντα ένστολους Τούρκους που σε κάθε ευκαιρία διέπρατταν βιασμούς, σφαγές και εγκλήματα που δεν τα χωράει του ανθρώπου ο νους. Πολλοί πέθαιναν καθ' οδόν! Όσοι πέθαιναν έμεναν άταφοι και τους έτρωγαν τ' αγρίμια. Όσοι κατάφεραν να γλιτώσουν, τους περίμεναν νέες περιπέτειες εκεί που πήγαιναν.

Παράλληλα λειτουργούσαν και τα "τάγματα εργασίας" για τους άντρες. Τάγματα εξόντωσης και θανάτου στα βάθη της Τουρκίας. Στον Εύξεινο Πόντο ζούσαν 750.000 Έλληνες, 353.000 θανατώθηκαν με βάνανους και απάνθρωπους τρόπους. Όσοι κατάφεραν να σωθούν, κατέφυγαν ως πρόσφυγες στη νότια Ρωσία, ενώ γύρω στις 400.000 ήρθαν στην Ελλάδα.

Δούλεψαν σκληρά και έστησαν ξανά τη ζωή τους από την αρχή, παρόλο που η υποδοχή από τους ντόπιους Έλληνες δεν ήταν και η καλύτερη, γιατί τους έβλεπαν με καχυποψία, σαν κατώτερους από αυτούς, τους περιφρονούσαν και τους εκμεταλλεύονταν. Κατάφεραν όμως να κρατήσουν την αξιοπρέπειά τους, να

αγωνιστούν, να παλέψουν και να προσφέρουν μια καλύτερη ζωή στα παιδιά και στα εγγόνια τους.

Πάντα όμως θυμούνταν με πόνο ψυχής τις "χαμένες πατρίδες", τους νεκρούς που άφησαν πίσω τους, τις πίκρες αλλά και όμορφες στιγμές που έζησαν εκεί. Πάντα, όταν μιλούσαν γι' αυτή την "πατρίδα" και τη ζωή τους εκεί, βουρκώνανε και έτρεχαν τα δάκρυα από τα μάτια τους. Οι ίδιοι πριν ξεκινήσει όλο αυτό το κακό, ζούσαν ειρηνικά και συμβίωναν αρμονικά με τους απλούς Τούρκους γείτονές τους. Είχαν κοινά όνειρα, κοινές ανησυχίες, κοινά βιώματα. Μάλιστα πολλοί από αυτούς, έκλαιγαν όταν έφευγαν οι Έλληνες γείτονές τους και τους έλεγαν ότι θα προσέχουν τα σπίτια τους και τις περιουσίες τους, μέχρι να γυρίσουν...

Έτσι ήθελαν να πιστεύουν...

Όμως οι αποφάσεις παίρνονταν από άλλους. Από τις "Μεγάλες Δυνάμεις" εκείνης της εποχής και οι αποφάσεις αυτές ήταν σκληρές, ψυχρές, χωρίς συναισθηματισμούς και ευαισθησίες... Οι λαοί δε ρωτούνται, ούτε μπορούν να έχουν άποψη για τα τεκταινόμενα. Απλώς υπακούν και εκτελούν εντολές άνωθεν...

Έτσι ανοίγουν και κλείνουν κύκλοι στη ζωή και στην ιστορία. Χρέος και καθήκον όλων μας είναι να σκεφτούμε και να παραδειγματιστούμε από τα γεγονότα της ιστορίας που δυστυχώς επαναλαμβάνονται.

